

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра французької філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА
« 31 » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Основи педагогічної майстерності

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізації:

035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Освітньо-професійна програма: «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

Освітньо-професійна програма: «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька»

Освітньо-професійна програма: «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська»

Освітньо-професійна програма: «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька»

ОНУ

2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності». – Одеса: ОНУ, 2023. – 14 с.

Розробник:

Князян М.О., д. пед. н., професор, професор кафедри французької філології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри французької філології

Протокол № 1 від 28.08 2023 р.

Завідувач кафедри _____ М Мальвіна МАРІНАШВІЛІ

Погоджено із гарантом ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

_____ Н Наталя БІГУНОВА

Погоджено із гарантом ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька»

_____ І Інесса АЗАРОВА

Погоджено із гарантом ОПП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська»

_____ О Олена ГРИГОРОВИЧ

Погоджено із гарантом ОПП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька»

_____ М Мальвіна МАРІНАШВІЛІ

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від 29.08 2023 р.

Голова НМК _____ О Олена ГРИГОРОВИЧ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 1	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізації: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	Вибіркова дисципліна	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		2-й	-й
		<i>Семестр</i>	
		4-й	-й
		<i>Лекції</i>	
		10 год.	6 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		20 год.	4 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	80 год.
		Форма підсумкового контролю: <i>Залік</i>	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності» є орієнтація здобувачів вищої освіти на професійно-творчий розвиток та саморозвиток, розширення свого досвіду, становлення педагогічної культури та морально-ціннісних орієнтирів.

Завданнями виступають формування професійної майстерності здобувача вищої освіти як майбутнього вчителя іноземних мов, його здатності до спілкування в освітньому просторі та в більш широкому контексті, культури спілкування, артистизму, здатності налагодження позитивної педагогічної взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу на засадах розкриття найкращих людських якостей, ресурсів, прагнень до само актуалізації.

Вивчення дисципліни спрямоване на формування елементів таких **компетентностей**:

а) Інтегральної:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладознавства) та методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

б) загальних (ЗК):

ЗК05. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

ЗК08. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

в) спеціальної (СК):

СК13. Здатність ефективно вирішувати задачі виховання учнів загально-освітньої школи, організації їхньої навчально-пізнавальної діяльності з урахуванням психологічних закономірностей розвитку особистості, положень дидактики, наукових засад внутрішкільного управління, прогресивного педагогічного досвіду. говорінні, читанні, письмі з використанням сучасних технологій; самостійно розробляти вправи з навчання учнів іншомовного спілкування; сприяти вихованню й розвитку учнів.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР 20. Мати навички планування та проведення виховання, навчання й розвитку учнів різних класів відповідно до їхніх індивідуально-психологічних особливостей, враховуючи їхню етнічну, релігійну, культурну приналежність, на засадах внутрішкільного управління та з використанням прогресивного педагогічного досвіду.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має

знати про вимоги до професійної діяльності педагога-філолога, складові педагогічної майстерності вчителя іноземних мов, методи її формування впродовж професійної кар'єри;

вміти визначати власний потенціал у професійному зростанні; здатність ставити та вирішувати (автономно та в команді) проблеми професійної діяльності, критично оцінювати ті напрями, де вчитель може себе проявити як дослідник, творча особистість, майстер, аналізувати власні результати та здобутки, оцінювати їх та коригувати; готовність з використанням інформаційно-комунікаційних технологій навчати іноземної мови, планувати та організовувати освітній процес; проводити консультації з дотриманням норм державної та іноземної мов та культури мовлення.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. «Сутність, компоненти, чинники формування педагогічної майстерності майбутнього вчителя»

Тема 1. Теоретичний базис педагогічної майстерності

Сутність поняття «педагогічна майстерність». Компоненти, функції педагогічної майстерності. Роль самостійного пізнання як процесу осмислення й інтерпретації наукового фонду, набутого педагогічного досвіду. Принцип гуманізації професійної підготовки фахівця, здатного до розширення своєї педагогічної майстерності та реалізації власного творчого потенціалу (І. Бех, Н. Бібік, А. Богуш, С. Гончаренко, І. Зязюн, В. Кремень, О. Савченко, В. Сухомлинський, О. Сухомлинська). Гуманістично, аксіологічно та акмеологічно орієнтована система освіти.

Тема 2. Дослідження передового педагогічного досвіду як засобу досягнення педагогічної майстерності

Педагогічні ідеї Г. Сковороди, О. Духновича, К. Ушинського, В. Сухомлинського, А. Макаренка. Передовий вітчизняний та зарубіжний педагогічний досвід як передумова інтелектуального саморозвитку студента. Можливості проектування власного життя як процесу постійного акмеологічного зростання і творчої самореалізації. Динамічне розширення структури професійно значущих знань та вмінь

Тема 3. Сутність і структура педагогічної діяльності

Сутність і структура педагогічної діяльності. Аналіз професійних психологічних та педагогічних знань, професійних педагогічних умінь, професійних психологічних позицій і настанов учителя, особистісних особливостей, що забезпечують оволодіння знаннями та вміннями. Функції професійної діяльності учителя-вихователя. Компоненти педагогічної діяльності.

Тема 4. Сутність і структура професійно-педагогічного спілкування вчителя

Сутність педагогічного спілкування. Ефективне та неефективне заохочення (за П.Массеном, Дж.Конджером). Професійно-педагогічна увага. Засоби педагогічного впливу на особистість дитини. Технологія організації індивідуальної педагогічної бесіди. Психологічні закономірності взаєморозуміння. Психологічний контакт як умова профілактики відхилень у поведінці учня.

Тема 5. Стили педагогічного керівництва

Соціально-рольові та функціональні позиції педагога. Демократичний, авторитарний стилі та стиль потурання. Взаємозв'язок між стилем педагогічного керівництва та успішністю дітей, а також стилем педагогічного керівництва та особливостями сприйняття вчителем учнів. Причини низької успішності учнів та типи невстигаючих школярів. Методи роботи з успішними та невстигаючими учнями.

Тема 6. Педагогічний такт

Педагогічний такт як соціальне вміння. Нетактовність учителя та її наслідки. Сутність і функції педагогічного такту. Умови педагогічного такту (спостережливість, уважність, довіра, справедливість, витримка і самовладання). Форми вияву

педагогічного такту. Психолого-педагогічні особливості розвитку педагогічного такту. Фактори формування у майбутніх учителів педагогічного такту („Я-висловлювання”, подія, мій відгук, бажаний для мене вихід, оптимальне самоствердження) (за Х.Корнеліус, Ш.Фейр).

Тема 7. Способи педагогічної взаємодії

Фактори виникнення проблемних ситуацій у педагогічній взаємодії (побоювання рішучих дій, недооцінка значення бесіди віч-на-віч, нерішучість у зверненні по допомогу, уникнення відповідальності). Засоби запобігання роздратованості. Типологія взаємовідносин у системі „вчитель-учень”. Професійна уява вчителя як умова прогнозування у спілкуванні. Логіка уяви.

Тема 8. Урок як діалогічна взаємодія

Культура мовленнєвої поведінки вчителя. Педагогічні правила культури суперечки. Показники низької культури діалогу. Теоретичні основи методу бесіди. Специфіка і функції педагогічного спілкування. Закономірності особистісно орієнтованого спілкування (за О. Савченко). Психолого-педагогічні фактори організації розмови. Комунікативні вміння і комунікативні здібності. Схильність до спілкування як професійно-особистісна риса.

Тема 9. Внутрішня техніка вчителя

Майстерність у керуванні психічним самопочуттям. Засоби етичного самозахисту. Запобігання роздратованості. Компоненти творчої лабораторії вчителя. Навички психопедагогіки (за Е. Стоунсом). Засоби запобігання виснаженню нервових сил (за В. Сухомлинським). Аутогенне тренування. Засоби самовладання та досягнення душевної рівноваги.

Тема 10. Елементи акторської майстерності в педагогічній діяльності. Зовнішність, міміка, пантоміміка, дикція, дихання, голос як елементи педагогічної техніки

Робота над собою у творчому процесі переживання / у процесі втілення. Надзавдання, наскрізна дія). Творче натхнення. Стан напруження. Гра педагога. Десять „заповідей” вихователя (за Ш. Амонашвілі). Виховання зовнішністю. Зовнішність, поза, манери вчителя. Невербальне спілкування, міжособистісний простір, візуальний контакт, експресія (міміка / пантоміміка). Розвиток виразності тіла, пластики, дикції та співу. Культура і техніка мовлення вчителя. Роль, структура, характеристики, властивості, типи голосу (за Л. Браун). Висота, гучність, чутність, тембр, експресія голосу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Очна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	п	ср		л	п	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. «Сутність, компоненти, чинники формування педагогічної майстерності майбутнього вчителя»								
Тема 1. Теоретичний базис педагогічної майстерності	10	2	2	6	9	1		8
Тема 2. Дослідження передового педагогічного досвіду як засобу досягнення педагогічної майстерності	8		2	6	9	1		8
Тема 3. Сутність і структура педагогічної діяльності	9	1	2	6	9	1		8
Тема 4. Сутність і структура професійно-педагогічного спілкування вчителя	9	1	2	6	9	1		8
Тема 5. Стилі педагогічного керівництва	9	1	2	6	9	1		8
Тема 6. Педагогічний такт	9	1	2	6	9	1		8
Тема 7. Способи педагогічної взаємодії	9	1	2	6	9		1	8
Тема 8. Урок як діалогічна взаємодія	9	1	2	6	9		1	8
Тема 9. Внутрішня техніка вчителя	9	1	2	6	9		1	8
Тема 10. Елементи акторської майстерності в педагогічній діяльності. Зовнішність, міміка, пантоміміка, дикція, дихання, голос як елементи педагогічної техніки	9	1	2	6	9		1	8
Всього	90	10	20	60	90	6	4	80

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. «Сутність, компоненти, чинники формування педагогічної майстерності майбутнього вчителя»			
1.	Тема 1. Теоретичний базис педагогічної майстерності. Сутність поняття «педагогічна майстерність». Компоненти, функції педагогічної майстерності. Роль самостійного пізнання як процесу осмислення й інтерпретації наукового фонду, набутого педагогічного досвіду. Принцип гуманізації професійної підготовки фахівця, здатного до розширення своєї педагогічної майстерності та реалізації власного творчого потенціалу (І. Бех, Н. Бібік, А. Богуш, С. Гончаренко, І. Зязюн, В. Кремень, О. Савченко, В. Сухомлинський, О. Сухомлинська). Гуманістично, аксіологічно та акмеологічно орієнтована система освіти.	2	
2.	Тема 2. Дослідження передового педагогічного досвіду як засобу досягнення педагогічної майстерності. Педагогічні ідеї Г. Сковороди, О. Духновича, К. Ушинського, В. Сухомлинського, А. Макаренка. Передовий вітчизняний та зарубіжний педагогічний досвід як передумова інтелектуального саморозвитку студента. Можливості проектування власного життя як процесу постійного акмеологічного зростання і творчої самореалізації. Динамічне розширення структури професійно значущих знань та вмінь .	2	
3.	Тема 3. Сутність і структура педагогічної діяльності. Аналіз професійних психологічних та педагогічних знань, професійних педагогічних умінь, професійних психологічних позицій і настанов учителя, особистісних особливостей, що забезпечують оволодіння знаннями та вміннями. Функції професійної діяльності учителя-вихователя. Компоненти педагогічної діяльності.	2	
4.	Тема 4. Сутність і структура професійно-педагогічного спілкування вчителя. Сутність педагогічного спілкування. Ефективне та неефективне заохочення (за П.Массеном, Дж.Конджером). Професійно-педагогічна увага. Засоби педагогічного впливу на особистість дитини. Технологія організації індивідуальної педагогічної бесіди. Психологічні закономірності взаєморозуміння. Психологічний контакт як умова профілактики відхилень у поведінці учня.	2	
5.	Тема 5. Стилі педагогічного керівництва. Соціально-рольові та функціональні позиції педагога. Демократичний, авторитарний стилі та стиль потурання. Взаємозв'язок між стилем педагогічного керівництва та успішністю дітей, а також стилем педагогічного керівництва та особливостями сприйняття вчителем учнів. Причини низької успішності учнів та типи невстигаючих школярів. Методи роботи з успішними та невстигаючими учнями.	2	
6.	Тема 6. Педагогічний такт. Педагогічний такт як соціальне вміння. Нетактовність учителя та її наслідки. Сутність і функції педагогічного такту. Умови педагогічного такту (спостережливість, уважність, довіра, справедливість, витримка і самовладання). Форми вияву педагогічного	2	

	такту. Психолого-педагогічні особливості розвитку педагогічного такту. Фактори формування у майбутніх учителів педагогічного такту („Я-висловлювання”, подія, мій відгук, бажаний для мене вихід, оптимальне самоствердження) (за Х.Корнеліус, Ш.Фейр).		
7.	Тема 7. Способи педагогічної взаємодії. Фактори виникнення проблемних ситуацій у педагогічній взаємодії (побоювання рішучих дій, недооцінка значення бесіди віч-на-віч, нерішучість у зверненні по допомогу, уникнення відповідальності). Засоби запобігання роздратованості. Типологія взаємовідносин у системі „вчитель-учень”. Професійна уява вчителя як умова прогнозування у спілкуванні. Логіка уяви.	2	1
8.	Тема 8. Урок як діалогічна взаємодія. Культура мовленнєвої поведінки вчителя. Педагогічні правила культури суперечки. Показники низької культури діалогу. Теоретичні основи методу бесіди. Специфіка і функції педагогічного спілкування. Закономірності особистісно орієнтованого спілкування (за О. Савченко). Психолого-педагогічні фактори організації розмови. Комунікативні вміння і комунікативні здібності. Схильність до спілкування як професійно-особистісна риса.	2	1
9.	Тема 9. Внутрішня техніка вчителя. Майстерність у керуванні психічним самопочуттям. Засоби етичного самозахисту. Запобігання роздратованості. Компоненти творчої лабораторії вчителя. Навички психопедагогіки (за Е. Стоунсом). Засоби запобігання виснаженню нервових сил (за В. Сухомлинським). Аутогенне тренування. Засоби самовладання та досягнення душевної рівноваги.	2	1
10.	Тема 10. Елементи акторської майстерності в педагогічній діяльності. Зовнішність, міміка, пантоміміка, дикція, дихання, голос як елементи педагогічної техніки. Робота над собою у творчому процесі переживання / у процесі втілення. Надзавдання, наскрізна дія. Творче натхнення. Стан напруження. Гра педагога. Десять „заповідей” вихователя (за Ш. Амонашвілі). Виховання зовнішністю. Зовнішність, поза, манери вчителя. Невербальне спілкування, міжособистісний простір, візуальний контакт, експресія (міміка / пантоміміка). Розвиток виразності тіла, пластики, дикції та співу. Культура і техніка мовлення вчителя. Роль, структура, характеристики, властивості, типи голосу (за Л. Браун). Висота, гучність, чутність, тембр, експресія голосу.	2	1
	Всього	20	4

7. Темі лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. «Сутність, компоненти, чинники формування педагогічної майстерності майбутнього вчителя»			
1.	Тема 1. Теоретичний базис педагогічної майстерності. Укласти словничок основних термінів предметної галузі «педагогічна майстерність».	6	8
2.	Тема 2. Дослідження передового педагогічного досвіду як засобу досягнення педагогічної майстерності. Написати реферат про досягнення у педагогічній науці одного з українських педагогів	6	8

	минулої доби.		
3.	Тема 3. Сутність і структура педагогічної діяльності. Підготувати усну доповідь (реферат для заочної форми) «Структурно-компонентний склад педагогічної діяльності вчителя іноземної мови».	6	8
4.	Тема 4. Сутність і структура професійно-педагогічного спілкування вчителя. Розробити презентацію «Вплив спілкування з вчителем на розвиток якостей учня».	6	8
5.	Тема 5. Стили педагогічного керівництва. Написати аналітичне есе про переваги та недоліки кожного педагогічного стилю.	6	8
6.	Тема 6. Педагогічний такт. Написати реферат «Функції педагогічного такту».	6	8
7.	Тема 7. Способи педагогічної взаємодії. Розробити вказівки для майбутніх учителів іноземних мов «Фактори, що спричинюють роздратованість та засоби її запобігання та подолання».	6	8
8.	Тема 8. Урок як діалогічна взаємодія. Написати есе «Культура мовленнєвої поведінки вчителя іноземних мов: сутність та складові».	6	8
9.	Тема 9. Внутрішня техніка вчителя. Розробити презентацію про засоби етичного самозахисту педагога.	6	8
10.	Тема 10. Елементи акторської майстерності в педагогічній діяльності. Зовнішність, міміка, пантоміміка, дикція, дихання, голос як елементи педагогічної техніки. Розробити письмові рекомендації для майбутніх учителів про вимоги щодо правильної дикції, дихання та голосової культури.	6	8
	Разом за змістовим модулем 1	60	80

9. Методи навчання

Словесні: лекції, пояснення, обговорення, дискусії.

Наочні: PowerPoint презентації.

Практичні: усні та письмові доповіді, написання рефератів, аналітичного есе, підготовка презентацій, словничка термінів, письмових рекомендацій та вказівок.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний контроль: оцінювання усних відповідей під час практичних занять, а саме усних та письмових доповідей, рефератів, презентацій, письмових рекомендацій та вказівок.

Підсумковий контроль – залік.

Критерії оцінювання письмових завдань

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
1	2	3	4
90–100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти правильно, повно, системно виклав матеріал щодо проблеми, яка розглядається, виявляючи при цьому цікаві творчі ідеї.
85–89	B	добре	Здобувач вищої освіти достатньо правильно, повно й системно виклав матеріал щодо проблеми, яка розглядається, виявляючи при цьому творчий підхід.
75–84	C		Здобувач вищої освіти припустився однієї-

			двох несуттєвих помилок, дотримуючись достатньої повноти, системності викладу матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
70–74	D	задовільно	Здобувач вищої освіти припустився двох суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
60–69	E		Здобувач вищої освіти припустився трьох та більше суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти продемонстрував лише деякі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не виклав матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.

Критерії та шкала оцінювання

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
90–100	A	зараховано	Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми з навчальної дисципліни, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання з кожної теми поточного контролю.
85–89	B		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі теми робочої програми навчальної дисципліни. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
75–84	C		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання з кожної теми поточного контролю виконав не в повному обсязі.
70–74	D		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно і самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, не виконав окремі завдання поточного контролю з кожної теми.
60–69	E		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє достатньо самостійно

			викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
35–59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти не засвоїв більшості тем робочої програми, не вміє викласти зміст більшості основних питань з навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань з кожної теми, поточного контролю.
0–34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не засвоїв програму навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав завдань поточного контролю.

11. Питання для поточного контролю

1. Сутність, компоненти, функції педагогічної майстерності.
2. Гуманістично, аксіологічно та акмеологічно орієнтована система освіти.
3. Сутність і структура педагогічної діяльності.
4. Функції професійної діяльності учителя-вихователя.
5. Сутність педагогічного спілкування.
6. Ефективне та неефективне заохочення (за П.Массеном, Дж.Конджером).
7. Професійно-педагогічна увага.
8. Засоби педагогічного впливу на особистість дитини.
9. Технологія організації індивідуальної педагогічної бесіди.
10. Психологічні закономірності взаєморозуміння.
11. Демократичний, авторитарний стилі та стиль потурання.
12. Причини низької успішності учнів та типи невстигаючих школярів.
13. Методи роботи з успішними та невстигаючими учнями.
14. Педагогічний такт як соціальне вміння. Нетактовність учителя та її наслідки.
15. Умови педагогічного такту (спостережливість, уважність, довіра, справедливість, витримка і самовладання).
16. Форми вияву педагогічного такту. Психолого-педагогічні особливості розвитку педагогічного такту.
17. Фактори виникнення проблемних ситуацій у педагогічній взаємодії
18. Професійна уява вчителя як умова прогнозування у спілкуванні.
19. Культура мовленнєвої поведінки вчителя.
20. Педагогічні правила культури суперечки.
21. Психолого-педагогічні фактори організації розмови.
22. Майстерність у керуванні психічним самопочуттям.
23. Засоби етичного самозахисту.
24. Запобігання роздратованості.
25. Навички психопедагогіки (за Е. Стоунсом).
26. Засоби запобігання виснаженню нервових сил (за В. Сухомлинським).
27. Аутогенне тренування. Засоби самовладання та досягнення душевної рівноваги.
28. Елементи акторської майстерності в педагогічній діяльності.
29. Зовнішність, міміка, пантоміміка, дикція, дихання, голос як елементи педагогічної техніки.
30. Голосова культура вчителя.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю здобувач вищої освіти може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це середнє арифметичне суми балів за поточний контроль. Здобувач вищої освіти одержує

підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрав за кожну тему 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю студент набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль										Загальна оцінка
Змістовий модуль № 1										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	100
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Основи педагогічної майстерності : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 035 Філологія / уклад. М. О. Князян. Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. 24 с.

2. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності». Одеса : ОНУ, 2023. 14 с.

3. Силабус навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності».

14. Рекомендована література

Основна

1. Основи педагогічної майстерності. Опорні конспекти лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 014 «Середня освіта (фізична культура)», освітній ступінь «бакалавр» : навчальний посібник / укладач Хома Т.В. Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2021. 112 с.

2. Основи педагогічної майстерності : практикум / Холковська І.Л., Волошина О.В., Губіна С.І. Вінниця : «Твори», 2019. 240 с.

3. Отич О. М. Основи педагогічної майстерності викладача професійної школи : підручник / О. М. Отич. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 208 с. ISBN 978-966-189-334-3

4. Шумілова І. Загальнокультурна компетентність майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей : навч. посіб. Бердянськ : Видавництво О.В. Ткачук, 2016. 192 с.

5. Kniazian M., Khromchenko O., Sushchenko L. Development of Future Teachers' Project Competence to design Learning Process of GE, ESP, LSP. *The Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes*. 2021 : University of Niš, Republic of Serbia. Vol. 9, № 3. P. 495-504. <https://doi.org/10.22190/JTESAP2103495K>

6. Kniazian M., Khromchenko O. The ESP Lecturers' Self-Development Competence in Higher Educational Context. *The Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes*. 2019 : University of Niš, Republic of Serbia. Vol. 7, № 3. P. 385-393. <https://doi.org/10.22190/JTESAP1903385K>

Додаткова

1. Бобровицька С., Кісіль Д., О. Ласточкина. Педагогічна майстерність вчителя початкових класів. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2021. № 10 (114). С. 16-24.
2. Глазкова І. Бар'єрна педагогіка. : монографія. Бердянськ : ФОП Ткачук О.В., 2014. 318 с.
3. Глазкова І. Компетентність майбутнього вчителя у запобіганні та подоланні педагогічних бар'єрів : монографія. Бердянськ : Видавництво О.В. Ткачук, 2013. 416 с.
4. Князян М. О., Романюк Д. Х. Теоретичні засади підготовки майбутніх учителів до виховання толерантності в учнях. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Київ, 2020. Вип. 78. С. 106-109. DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2020.78.23>
5. Князян М. О. Формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів-філологів з використанням інтерактивних технологій. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*. Ізмаїл, 2020. Вип. 48. С.133-138. DOI 10.31909/26168812.2020-(48)-17
6. Компетентнісний підхід у сучасній освіті : світовий досвід та українські перспективи : кол. монографія / [Бібік Н.М., Ващенко Л.С., Локшина О.І., Овчарук О.В., Паращенко Л.І., Пометун О.І., Савченко О.Я., Трубочева С.Е.] / [за заг. ред. О. В. Овчарук]. К. : К.І.С., 2004. 112 с.
7. Компетентність саморозвитку фахівця : педагогічні засади формування у вищій школі : кол. монографія / [О.О. Біла, Т.Р. Гуменникова, Н.В. Кічук, Я.В. Кічук, М.О. Князян, С.О. Рябушко, Є.А. Улятовська] / [за ред. Н. В. Кічук]. Ізмаїл : ІДГУ, 2007. 236 с.
8. Кравцов В. Умови розвитку методологічної культури майбутнього вчителя у педагогіці Василя Сухомлинського / В. Кравцов. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://library.kspu.kr.ua/new/media/library/documents/umovi-rozvitku-metodologichnoji-kulturi-maybutnogo-vchitelya_i-tom.pdf.
9. Марченко О.Г. Основи педагогічної майстерності. Харків : Видавнича група «Основа», 2009. 112 с.
10. Левченко Я.Е. Формування професійної спрямованості майбутнього вчителя (теоретичний та методичний аспекти) : монографія. Харків : «Цифрова друкарня № 1», 2012. 416 с. (Бібліотека кафедри французької філології).
11. Основи педагогічної майстерності : навчально-методичний посібник / Е.І. Федорчук, Т.І. Конькова, В.В. Федорчук, В.О. Заремба; За заг. ред. Е.І. Федорчук. Кам'янець-Подільський : АБЕТКА, 2006. 240 с.
12. Перетяга Л. Є. Теоретичні засади формування голосової культури майбутніх учителів : монографія. Харків : Планета-Принт, 2014. 312 с.
13. Резван О. О. Проблеми науково-педагогічної комунікації в аспекті підготовки кадрів вищої кваліфікації. *Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти* : зб. наук. праць / за ред. О. Г. Романовського. Вип. 745 (49) : у 2-х ч. Ч. 2. Харків : НТУ «ХП», 2016. 204 с. С. 68-74.
14. Сорочан Т. М. Феномен педагогічної майстерності як методологія трансформації професіоналізму педагогів Нової української школи. *Педагогіка і психологія*. 2019. 1 (102). С.5-12.
15. Хрестоматія з історії педагогіки : в 2-х т. Т. II. / за заг. ред. чл.-кор. НАПН України, д-ра пед. наук, професора А.В. Троцько. Харків : ХНАДУ, 2011. 525 с.

15. Електронні інформаційні ресурси

Наукова бібліотека ОНУ:

- загальний електронний каталог НБ ОНУ: URL: <http://lib.onu.edu.ua/elektronnyj-katalog/>
- електронна бібліотека підручників: URL: <http://lib.onu.edu.ua/elektronnaya-biblioteka-uchebnikov/>
- навчальні та методичні матеріали: URL: <http://lib.onu.edu.ua/rgf/>